

EL VILANOVÍ

SETMANARI D'INTERESSOS LOCALS

PREUS

Un mes. 75 cèntims.
Número solt. 25

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Carrer de Santa Madrona, 21

Dels treballs publicats en son responsables els seus autors.

No es retornen els originals.

EN JOSEP FONT I GUMÀ

Quan en l'actual enterboliment de les idees moltes són les coses que no porten son propi nom, i avesats a les diàries aberracions veiem com per a cada afer portant sa dosi d'injustícia ja es té preparada la paraula que ha de disfressar-lo i fer-lo més passador en les relacions humanes, quan els discursos estan en oposició contínua amb els actes, és cosa aconhortadora trobar encara homes sencers i de procedir rectilini com era el plorat company, En Josep Font i Gumà.

Tant com enaltir la memòria de l'afinat artista de la construcció que conseqüent amb el seu criteri d'inflexible justesa, feia resplandir arreu la veritat dels materials, tant com insistir sobre la seva traça insuperada, la seva especialitat pot dir-se'n, en disposar l'obra de terra cuïta en formes del tot definitives, tant com honorar justament a l'arquitecte que del tot sostret a l'*invasió francesa* que en el camp de l'art constructiu ens adogala, sabia ésser meravellosament català i vilanoví en les edificacions que bastia, cal fer esment de l'extraordinària solidesa del seu caràcter, on la justícia i la recta ponderació dels valors personals semblaven tenir una de llurs escassíssimes representacions.

Pot recordar-se aquí un petit fet que no deixa de donar relleu a la qualitat esmentada, la més personal sens dubte, del bon patrici. Era amb motiu d'una revisió del projecte d'obres complementàries a l'església de Santa Maria de Manresa, que el savi prelat de Vich, el Dr. Torras i Bages, de santa memòria, havia demanat als arquitectes Gaudí i Font. El que subscriu, present també pel seu caràcter d'arquitecte diocesà a les deliberacions dels dos il·lustres companys, sorprengué aquestes breus raons:

«No sé pas — digué l'arquitecte Font — perquè he estat cridat a dictaminar en aquest assumpte, quan puc dir que el senyor Bisbe ni em coneix, doncs sols comptades paraules, que no arribaren pas a cinc minuts de duració, es creuaren entre ell i jo, ja fa temps.

«I vol dir — saltà en Gaudí — que el Dr. Torras necessita més de cinc minuts per a cerciorar-se de l'aptitud i justesa de criteri de qualsevol que's posi a tret de sa conversa escrutadora? Es que suposar-ho aixís entenc que seria una injustícia feta al nostre, sí, al *nostre* Bisbe, i de vostè no espero cosa semblant.»

Callà resignat l'amic, i amb aquella senzillesa tant seva aportà observacions de gran clarividència per a formular el dictamen.

Verament En Gaudí tenia tota la raó; el justíssim Dr. Torras, un dels pocs homes que com a illots incommovibles suraven aleshores en la desfeta general de les idees i dels procediments, havia instantàniament comprès a l'arquitecte de raonament segur i expressió rectilínia, que sabia presentar a tota hora una oposició tan mesurada com irreductible a qualsevol maniobra menys noble i a tot procediment d'intencions no prou confessables.

JOSEP M. PERICAS, Arquitecte.

CONTES DE LA VORA DEL FOC

El Pare Barba de Còrnum

III I DARRER

El meu oncle, rector d'una parroquia forana d'allà d'enllà de totes aquestes muntanyes que enfront dels nostres ulls retallen l'horitzó — digué l'àvia — me l'havia contada una vesprada quan, després de resat el sant Rosari, la seva major-dona, desava atrafegada els atuells de la cuina.

—I de debó ara no la recordeu, padrina?

—Sí que la recordo una mica, mica.

—I també és una lletania estranya?

—És... com t'ho diré jo? És com si diguéssim l'*intròit*, el començament del dia dedicat al Senyor. Lo que aquesta contalla significa és lo bo que omplia a bastament el seu cor bondadós de sacerdot de Crist. Tu no ho entens gaire tot això, que ets molt noi encara.

—Sí, padrineta, sí que ho entenc.

—No, si ja ho sé que no.

—La germaneta no que no ho sap mai bé lo que voleu dir moltes vegades, però jo, si ja soc un home, mireu...

I el xicot s'aixecava dessorbe les puntes dels peus fent com qui acarícia manyagament un d'aquells bigotassos que abans es veien tan refilats i punxaguts, com puntes de sabre desafiant els ulls; iniciava amb una canya que tenia a l'altra mà un moviment de molinet i es quedava pal-plantat.

La padrina, que era bona, bona com el pa del dia, ja no resistia els aires de fatxenda del nèt i capitulava rient-se de l'acudit.

—Vina, seu—li deia—que jo no sé com ets que tota me guanyes, i si no sapigués què dir-te, jo pla hauria d'inventar-ho per a que no fossis tan tretze.

—És que ja ho sabeu que m'agraden aquestes coses. Jo les conto després als nois d'estudi i riem d'allò més, que ells no saben dir-ho com jo, i del seu significat no n'entenen un borrall. A veure, doncs, si m'explica, padrina, això que diu que deia el seu oncle rector explicant lo que el feia al començar el dia.

—Doncs, ja ho recordo bé ara. Deia que el *Pare Barba de Còrnum*...

—El Pare... què?

—*Barba de Còrnum*; el matí, molt de matí, quan en el cel encara hi parpallejaven les darreres estrelles amb que la nit encatifa el camí per on ha d'entrar el nou dia, *desperta a En Lluís Migmort*, llavors —deia— *En Lluís Migmort s'aixeca*...

—Sí que ho era poc de mort!...

—... *toca el batejat sens-ànima, el batejat sens-ànima desperta el Prefecte general, el Prefecte general s'aixeca, agafa la seva muller, se la posa sota el braç*...

—Quina força!

—... *entra al ventre de sa Mare i no en surt fins que s'ha menjat son Pare*.

—Jesús, Maria, Josep, padrinal

—Si tot això tu vas veure-ho fer l'any passat! No ho recordes?

—No que no ho recordo, ni ho he entès pas gens.

—L'any passat, a l'estiu. Fes memòria. Ves si quan anaves a ajudar la missa al senyor Rector de Riells del Fai no ho feia tot això Mossèn Josep. El gall, que és el *Pare Barba de Còrnum*, despertava a En Ventura, l'escolà major qui era mig mort al catre, es vestia amb quatre salts i apa, apa, altres quatre estiragarsades a la corda prima de la campana grossa (ja ho saps que les campanes encara que no tinguin ànima es bategen amb padrins i tot) i tocava l'Ave-Maria del matí quan tot just clarejava. El toc d'oració despertava a Mossèn Josep, que era el *Prefecte general* de la seva parròquia, agafava després el missal, que és la seva muller i se'n entrava en el *ventre de sa Mare* (seva i nostra) que trobava fosca, fosca com una gola de llop,

llevat d'un espurnic tot tremolenc de la llàntia del Santíssim. I després, ja ho saps, no en sortia pas més fins que havia combregat, fins que s'havia menjat el seu Pare, que és Jesús en el Sagrament de la Eucaristia.

—Seu i nostre també, oi, padrina?

—És clar, nostre i de tots.

—I digueu-me, per què es diuen així aquestes coses?

—S'hi diuen... s'hi diuen, s'hi deien, fill meu. Perque ho sàpigues d'ara per sempre, jo et diré que aquestes contalles populars eren abans recordades amb gran delectança i fruïció per la nostra senzilla i cristiana gent catalana, que com que ho era tant de senzilla i campetxana, d'histories de l'estil de les que t'he contades, en tenien un enfilall i les anaven vestint per a treure'n sempre ensenyances pràctiques i religioses. Dites d'aquesta manera cridaven l'atenció i es recordaven trasmetent-se de generació en generació, i com una cosa viva que eren, resistien tots els vituperis i totes les sotragades dels temps. Estima-les, fill meu, aquestes coses; estima-les perque respiren la suau sentor de Catalunya; estima-les i no les oblidis, que si els enlletrats d'avui no hi troben molt suc, dec significar-te que, quan menys, tenen l'encís de l'ingenuïtat que les caracteritza. Són vehicle per a predicar-hi petites coses que no aparten gens de Déu, al revés d'altres que, quan seràs més gran, trobaràs que s'escriuen i es llegeixen.

S. SABATER OLIVER.

Sabadell.

La nostra Festa Major

Descriptiva.

Després d'un repic intens de campanes que a cap més de l'any no pot comparar-se, s'ou gros esbaldrec de fortes tronades on dalt del cloquer hi són explotades, alhora que el jorn comença la calma, que avisa per cert la Festa arribada, la Festa Major, la més benhaurada que a tot el veïnat reporta alegria.

Un cop feta que és la mitja diada, es veu pels carrers difondre gatzara, els Balls populars que'n diuen Gitanes, Bastons, Cercolets, Pastors i Criades, a més Don Joan, aquell de les barbes, qui porta un trabuc dessota la manta; també els Diablon, la bella Rosaura, aquella que un jorn va ésser robada; sortir els Gegants tot fent-ne ballades, que els va acompanyant munió de quitxalla, al so estrident de típiques gralles i airós redoblant, per vies i places; també els Cabeçuts, de fatxa ben rara, saltant i corrent la vila trasbalsen; posat el cap jup, vestida de xarxa, calmosa presum la totxa Mulassa, que ensurta, no poc, aquella mainada que al braç sol portar la mare, encisada; augmenten l'esplai jocs ben estimables, com Cossos de sacs, de Salts i Cucanyes. Aquest aldarull tot fa anà-ho endança. Oh, quanta de gent en treu de sa casa!

Al ser cap al tard, a l'hora indicada, el místic parlar de nostres campanes, sol dir a tothom amb veu dolça i clara, que al temple s'hi fan Completes cantades. Així mou dels cors la fe cristiana, la qual dels passats s'és ben heretada.

Arriba la nit... tothom a la platja. Amunt i avall la gent s'hi escampa, gaudeix a l'ensem que fresca molt grata, acords musicals i ritmes d'onades; admira, embellits l'enfront de les cases, fanals virolats, garlandes de mata; guarnides amb art, n'esguarda les barques que allà en el sorral romanen setjades, apart les que al mar hi són ja varades,

solcant lentament,
quin bo de regates!
I al cim de llurs pals
que aixequen les barques,
onenen sagrats
emblemes de Pàtria.
Mes, tot d'un plegat
coets s'allargassen
fendit-ne l'espai,
bronzents, sens parar-se;
ara uns d'espètec,
ara uns de xiulades,
apart d'algun trò
que estrelles fa caure.
Preludi és això
que prest va a engegar-se
el típic Castell
de focs i tronades.

Segueix l'endemà.
A punta d'aubada
esclaten, vibrant,
joliua Diana,
les colles dels Balls
que havem ja signades,
iguals que els Gegants
i Cobles de gralles;
i sens trigar molt
ja arriben les Bandes
d'aquells Regiments
que deixen recança,
i amb aire marcial
fort rompen la marxa
pel poble, anhelós
d'oír la passada;
concurs cultural
ja va celebrant-se,
en premi al saber,
treball i altres branques.
L'Ofici es va a dir.
L'església s'aclara;
de llums i de flors
tota és exornada;
hi són els fidels
de joia omplénada;
també els regidors,
i al seu cap, el Batlle;
magnífic sermó
glosant de la Santa;
l'orquestra i cantors
que bé filigranent
En varis indrets
al llarg de la Rambla,
hi donen Concerts
orquestrs i bandes;
jóvent que en aplec
llurs mans ha juntades,
punteja amb amor
la bella sardana;
anelles que es fan
es van eixamplant-se;
quants cors han unit
per mai oblidar-se!
Dels Balls i Gegants
i més moixigangues,
uns, com delegats,
van casa per casa,
puix que és tradició,
ja molt arrelada,
en est dia fer
Llevant, dit, de taula.

Després quan s'extén
l'esplèndida tarda,
Concerts musicals
arreu van donant-se;

també dels esports
arriba la tanda,
complint a tot pler
ben hàbils, llur tasca.

La gran Processó
ja va organitzant-se,
alhora que el sol
decanta sa marxa,
i com si enyorés
fruir la alegrança
que duu a l'espirit
aquesta Diada.

apar que s'atur
al cim les muntanyes,
contempla uns moments
eix acte admirable,
i al veure el ple goig
que es sol prodigar-se,
sorpresa i manyac,
llavors va allunyant-se.

Pas franc ja va obrint
la ferma Mulassa,
l'empenyen Gegants
i cobles de gralles,
els Balls populars
en rengle ordenant-se

el seu bell comès
destrien amb traça;
soldats a cavall
vestits de gran gala,
així els batidors,
cornets i qui els mana;

des dalt del cloquer
brandeigen campanes;
la gran Processó
del temple emprèn marxa:

la Creu, Ganfarons,
Senyeres i Atxes,
Penó, el principal,
Orquestres i Bandes;

noietes gentils
flors van escampant-ne,
catifen el pas
de flors i de flaire;
incensen, al curs,
acòlits, vicaris,
i entonen motets
cantors en gran massa;
la Mare de Déu,
per Neus venerada,
qui arbora en els cors
la joia inefable.

és duta en triomf
en ric tabernacle;
en són presidents
de tan excels acte,
rector-arxiprest,
clerícia variada,
també autoritats
i l'Obra sens manca;
la Guàrdia Civil
i tropa muntada
escorten el pas
d'eix acte tan magnè.

Amb pas lentament
solemne avança
la gran Processó
que causa entusiasme,
i molt religiós
rendeix homenatge
el poble, davant
de tal espectacle.

Quan l'hora ha arribat
de fer-ne l'entrada,
s'agropa la gent
per tota la plaça;

a dalt del cloquer
brandegen campanes,
exploten forts trons,
fan focs de bengala,
els Balls populars
acomplen llur tasca,
així els Cabeçuts,
Gegants i comparsa;
i a tal bell esclat
de fe cristiana
s'hi ajunten acords
d'orquestrs i bandes.

En ésser la nit
brillants espectacles:
Concerts musicals,
ciorals i Sardanes
i els típics ballets
que arreu entusiasmen,
a més d'honorar
les Danses nostrades;
grans balls molt lluits,
Cinema i Teatre,
demés diversions
i entre elles de gala.

Per tot és un ple
d'immensa gentada,
fruint de la nit
la vetlla tan grata.

El dia darrer
ja és dia de tasca,
no obstant pels difunts
hi ha recordança;
l'església, per tant,
celebra, endolada,
l'Ofici pels morts
haguts a l'anyada.

No hi manca pas, no,
el toc de campanes,
concurs de veïnat
amb fe veritable.

Acaba el trasbals
d'aquesta Diada,
la Festa Major,
la més benhaurada,
amb un Ball d'honor
de força importància,
donat als Jardins
d'Apol·lo a la Sala,
on sol aplegar's
en nombre admirable,
un públic select
de fora i de casa.

Ja s'és acabat.
Res més duu el Programa;
la lluna entre estels
la gent acompanya.

I tot calla, tot,
mes no la gentada,
que parla en conjunt
d'aquesta festassa,
en parla amb amor,
la qual l'entusiasme,
per xò amb goig immens
es desfa en lloances.
Aplausos tot són,
que un èxit constata
la Festa Major
que s'és celebrada.

S. JUNY ARÚS.

DE FESTA MAJOR

Ens comunica la Comissió organitzadora dels festetjos per a la pròxima Festa Major, que aquests tindran veritable importància, poguent assabentar lo següent:

Que la vigília, a la nit, es dispararà un sorprenent castell de focs artificials, precedit d'un concert executat per la renombrada Banda del Regiment Infanteria d'Almansa.

Que'l dia de la festivitat, apart de les festes religioses i de societat i espectacles teatrals, tindrà lloc la inauguració de les exposicions de fotografies i pintures, aixís com també una gran festa esportiva a la Plaça de l'Estació.

Que'l diumenge, además de concerts matinals, a la tarda tindrà lloc una gran festa marítima a «Ribes Roges», celebrant-se unes regates a rem en les que's disputarà la copa «Aquila Rossa», donada pel fabricant D. Josep Ventosa Roig,

donant-se a l'ensems varis premis en metàlic.

A la nit del mateix diumenge a la Plaça de la Constitució, convertida en original saló d'istiu, esplèndidament il·luminat, la Banda militar executarà selectes ballables i la cobla «Cathalonia» donarà a conèixer les més escullides sardanes del seu repertori, poguent-se ballar dintre la plaça, la qual estarà convenientment preparada.

MUNICIPALS

Sessió del dia 20 del corrent

La de la setmana passada fou presidida pel senyor Alcalde don Joan Pujol, amb assistència dels regidors senyors Alba, Nolla, Giralt, Soler Figuerola, Navarro, Grau, Castany, Martorell i Soler Bertot.

S'aprova l'acta de la sessió anterior i varis comptes d'industrials i concedits varis permisos per a obres.

La Presidència diu que la manguera, quin compte va quedar vuit dies sobre la taula, adquirida a la casa Pirelli efectivament és per al servei del Parc, i la que es va adquirir l'any passat a la casa Klein és destinada per a regar els passeigs de la vila; que els 12 metres de manguera de la casa Klein varen costar a 19 pessetes metre i els 30 metres de la de casa Pirelli han costat a 6'60 pessetes metre. La primera és de 40 mil·límetres de diàmetre i la segona de 30 mil·límetres lo qual pot fer variar de preu unes 2 o 3 pessetes metre. ¿Es donen per satisfets? I és aprovat el compte.

S'aprova el compte de depositària corresponent al primer trimestre del present exercici.

Es llegeix una carta del senyor Barucci, Director general de la casa Pirelli, donant les gràcies a l'Ajuntament per haver pres part tan activa en l'homenatge celebrat amb motiu del Cinquantenari de les Indústries Pirelli i d'una manera especial per l'acord de donar el nom de D. Joan Baptista Pirelli, al

troç de la Rambla Samà, des de la via del tren fins a la Platja.

Es dona compte d'un'altra carta del senyor Coronel del Regiment de Treviño, donant les gràcies al Consistori per les millores realitzades en el Quartel de Caballeria del Regiment de Treviño.

A proposta del senyor Nolla es voten 100 pessetes per a una llotja oferta a l'Ajuntament per a la funció benèfica a favor dels orfes de En Pere Guasch, organitzada per L'Unió Vilanovesa i l'Orfeó Vilanoví.

Es dona per rebutjada una instància de D. Ramon Inglada en la que es demana l'instal·lació d'una indústria d'objectes fosfòrics.

Es llegeix una sol·licitud de la «Associació d'Arrendataris», demanant que s'interessi als Poders públics l'aplicació en aquesta vila dels beneficis del R. D. sobre inquilinat, acordant-se de conformitat.

Es dona compte d'un dictamen de la Comissió de Foment, proposant que a canvi de la cessió de terreny i higienització del local que ocupa l'Escola Superior de nois de la Rambla Principal se li augmenti el lloguer mensual en 30 pessetes, aprovant-se de conformitat després d'una breu discussió en la que hi intervenen diferents regidors.

Un dictamen de la mateixa Comissió de Foment proposa que es declari d'utilitat pública tota l'ex-

tensió de la Rambla Samà anant a l'expropiació forçosa dels terrenys necessaris per a portar a terme dita reforma; que l'Arquitecte Municipal faci un pla, projecte i presupost d'urbanització de la Rambla Samà, des del carrer del Teatre al mar.

Es dona per enterat l'Ajuntament de que la Casa Pirelli ha cedit gratis el fil per a l'instal·lació d'una bomba en el Parc, acordant-se, a proposta del senyor Grau, donar les gràcies per la generositat de l'esmentada casa.

Del Comité Benèfic s'han destinat 500 pessetes per a famílies necessitades, les quals es distribuïran en la propera Festa Major.

El senyor Alcalde dona compte de que va estar en aquesta vila un inspector de la Junta de subsistències el qual va trobar faltes en el pes. Dit inspector va mostrar desitjos de que funcionés aquí la Junta de subsistències. I se'n anà sense concretar quasi res del resultat de la seva visita.

El senyor Alba creu que quan hi hagi una denúncia, el senyor Alcalde hauria de fer de manera que es fes públic en la premsa els noms dels infractors.

El senyor Alcalde diu que aquest inspector va venir aquí per denúncies que havia rebut. Crec que farà molt bé tothom en denunciar els infractors en el pes.

El senyor Martorell creu que el comerç de Vilanova, en general, no defrauda en el pes.

El senyor Grau excita el zel dels tinents d'Alcalde per a que facin lo que puguin en aquest sentit i els alcaldes de barri facin igual ja que tenen facultats per a fer-ho.

L'autoritat ha de veure's ajudada dels mateixos veïns, i avui trobem una anomalia, i és, que els mateixos consumidors es fan refractaris a que se'ls pesin els queviures.

El senyor Alcalde opina que el verdader culpable és el mateix públic que es resisteix a fer denúncies. Si els mateixos perjudicats no diuen res, que no reclamin. Sé d'alguns que han comprat carn dolenta i s'han conformat en que el carnicer els hi tornés els diners abans de fer una denúncia.

L'autoritat és delegada del poble i si aquest no la secunda, no pot fer res en sentit beneficiós pels seus subordinats.

El senyor Soler Bertot demana que la Comissió de Foment estudiï la construcció d'una cloaca en el carrer de Santa Gertrudis, ja que hi ha casa que es veu inundada d'aigua per no tenir lloc on conduir-la.

L'assumpte passa a la respectiva Comissió, accedint a lo que demanen els senyors Soler i Grau, aquest també favorable en aquest sentit.

I sens altre assumpte s'acabà la sessió.

Junta de Vocals associats

A continuació de la sessió municipal va tenir lloc la Junta de Vocals, a la que hi assistiren bastants d'aquests i els regidors ja esmentats, quin objecte era l'aprovació del Pressupost extraordinari per a l'augment de sou als empleats municipals.

Per a la revisió de comptes de l'exercici anterior es va nomenar al regidor senyor Navarro i al vocal senyor Josep Carbonell.

Després d'anunciar el senyor Alcalde que s'anava a procedir a l'aprovació del pressupost extraordinari, demana la paraula el senyor Soler Bertot per a dir dues paraules sobre la totalitat.

No vaig a demanar que es rebai el sou a cap empleat, però sí que he de manifestar que aquest no és un pressupost just, equitatiu, ni res-

pòn a les necessitats de l'Ajuntament. Hi ha una desproporció grossa en els augments; hi han augments per dos conceptes i hi han empleats que no en tenen, com són l'auxiliar de secretaria, els dos veterinaris, professor de música i el nunci.

El capítol de pensions tampoc és equitatiu, doncs, la quantitat de 2.408 pessetes és insuficient per a pagar la pensió del secretari i la del senyor Arabit amb tot i estar ordenada l'inscripció del segur de vellesa i invalides.

Fa unes quantes consideracions sobre la necessitat de un concert amb la Diputació per atraços, sobre el padró sanitari de les habitacions, sobre el cos mèdic pel que deu tenir-se en compte el Reglament de policia sanitària de 3 de Juliol de 1904, el R. D. de 11 d'Octubre de 1904, Ofici Inspector Provincial de Sanitat de 18 de Març de 1922; sobre els Farmacèutics Titolars i algunes altres consideracions més que no ens és possible enquibir-les en aquest reduït espai; resumint, diu, aquests senyors regidors que a l'acabar l'exercici anterior no varen volguer nou pressupost per a dir que no tenien temps d'estudiar-lo detingudament i arribant a dir-se per algun regidor que tenia ja molta feina preparada, resulta que després de tres mesos ha vist en el projecte que presenten que l'estudi que feien no era per reorganitzar l'Hisenda Municipal sinó de fer tasca partidista.

El senyor Alcalde contesta a les afirmacions del senyor Soler Bertot, procurant aclarir alguns conceptes però la qüestió pren caïres de debat i intervenen el senyor Martorell, qui discuteix també alguns extrems del pressupost considerant-lo igualment defectuós, i els senyors Grau i Nolla prenen cartes en l'assumpte a favor del pressupost i en contra les afirmacions dels anteriors regidors.

S'aprovà el pressupost amb les manifestacions en contra dels senyors Martorell i Soler Bertot.

El vocal senyor Carbonell feu una observació sobre si hi havia manera d'apaigabar la situació referent als inquilinats i que si en l'actual pressupost hi havia manera d'incloure, en una forma o altre, un capítol que agafés aquest extrem, contestant-li el senyor Alcalde que segurament deu volguer

referir-se a les cases barates, quin assumpte no es pot estudiar ni discutir mentres el Govern no tinga enllestit el Reglament.

Eren les dotze quan va acabar-se la sessió.

El passat dijous va celebrar-se sessió de segona convocatòria, qual ressenya, per la seva extensió, no ens és possible enquibir-la en el present nombre i ho farem en el nombre pròxim.

Notes bibliogràfiques

Miquel Saperas. — TEATRE — Volum primer: «Flor d'escuma».

«Quan les orelles tornin».

Barcelona, MCMXXII

És molt probable que resulti deficient i erroni tot judici que, basat sols en una lectura, se formi de l'obra literària destinada per l'autor a ésser vista dins l'ambient d'un escenari, a ésser coneguda a través de l'interpretació d'una farandula animada, com és quasi segur que d'una au ne escriuria una monografia incompleta i equivocada l'ornitòleg que únicament la fonamentés en haver observat l'ocell disecat dins la vitrina d'un museu, ignorant les característiques del seu volar, dels seus amors, dels seus, passades o refilets que surten de la seva canora gorga. I és, atenent-nos a tals consideracions, per lo que portem amb por a les planes de EL VILANOVI el nostre senzill comentari sobre les dues obres teatrals que formen el volum primer del «Teatre» que'l conegut poeta, autor de l'aplec de poemes titolat «L'espiga», En Miquel Saperas, acaba de publicar, havent confiat la edició a la estampa vilanovina de nostre amic J. Ivern, qui ha fet un llibre pulcre i sobriament elegant.

Una de les obres, «Flor d'escuma», destinada al teatre d'infants, és una rondalla escrita en vers, amb il·lustracions musicals d'En Pere Niubó. És a la faïsa d'aquells drames lírics — «La Rosons», per exemple, — que tan arrodonits i atraients produï l'estre privilegiat de Apeles Mestres. En Saperas, per boca dels seus personatges, dedica a la formosor de la mar una lloança vibrant i colorida, amb tocs ombrí.

vols fets del trist record d'uns pares naufrags, que *Flor d'escuma* cerca vanament peregrinant a lo llarg de les marines ribes. És tot el diàleg un enfilall de perles del més pur sentimentalisme, de bondat i delicadesa, de certa elevació moral que potser ultrapassar el marc dels cervellets de xicots de platja que'l que'n té més, conta tretze anys; defecte lleu, emprò, donat el gènere del poemeta dramàtic.

Completa el volum una comèdia en dos actes, titolada «Quan les orenelles tornin», en la que el poeta Saperas se'ns presenta — lo mateix que en el quadro líric suara comentat — llençant a tot vent idees de bondat, tendres sentiments i amors delicades. Es lliguen i es descapdellen els senzills conflictes entre ànimes blanques, sense una ombra de malvestat, ja que l'autor ha tingut el bon gust de lliurar-se d'aquella rutina teatral, de posar sempre al costat de l'home bó el traïdor, i seguint els passos de l'innocenta la mala dona... com si al món no es

desenrotllessin — per fortuna — molts epissodis, en els que sols intervenen gent honrada. Això fa que tota l'obra transcorri envoltada per una claror suau i placèvol, sense que resplandeixi en cap escena, ni guspiregi en cap diàleg l'aollat flamejar de les passions humanes pertorbadores, ni trenqui mai la blanquesa del conjunt cap estridència de la dolor que desespera. Se'ns dirà que l'haver enfocat l'obra en tal sentit li lleva interès i li dona certa monocromia perjudicial als efectes que demana la perspectiva de les taules, idealment considerades, però nosaltres llegint i rellegint curiosament la comèdia, havem deduit que no fou el propòsit de l'autor — poeta, sempre — escriure una comèdia més, usant els motllos ja gastats, ni resoldre cap problema moral, ni presentar cap cas de psicologia extravagant... No eren tals els seus propòsits. Ha tingut el bon gust de oferir-nos els suaument tristos conflictes d'unes ànimes delicades i bones, movent-se dins d'un

simpàtic aspecte de la actual vida burgesa barcelonina, i ha assolit plenament el seu objectiu. A què venir amb més exigències; qui demana a la viola boscana les pertorbadores sentors de l'iris negre del Nil o el complicat cromatisme dels pètals d'una orquídia? L'obra acaba amb una dolça esperança; al mig d'un cercle florit de realitzacions amoroses, queda encesa la flama del cor tendríssim de Carme, avivada pel ventitjol d'una esperança. És consolador poguer dir: «quan les orenelles tornin...» en les dolors de la vida! I al bon gust i a l'original faiso com l'autor ha finit l'obra, devem l'agre-dolç de l'última impressió, que esperem tornar a sentir en altres produccions que per honra de les lletres catalanes cap esperar del talent i bon gust del poeta qui canta ésser

«...com l'espiga sota el cel d'Abril.
Freturo d'ésser pa. Si la ventada
porta el meu cor damunt la via, esparç,
diré als aucells que del meu cos es peixin.»

SECCIÓ RELIGIOSA

Del món catòlic

UN CORREU BEN ESPECIAL

Un diari francès conta l'anècdota següent:

Era durant la guerra. Brusel·les estava ocupada pels alemanys.

Un dia, un notable belga va anar al col·legi de PP. Jesuïtes i va demanar secretament si fóra possible fer arribar una lletra a un fill seu, soldat en el front de l'Yser.

—Es sumament difícil — li van respondre. — Sospiten de nosaltres i ens espion. Els alemanys vigilen més que mai. No obstant, ja veurem...

Uns quants dies després es presentà un obrer a casa del notable belga.

—M'envien els jesuïtes — va dir. — Vaig a provar de travessar les línies alemanyes. Doneu-me la carta.

—Aquí està, i teniu això pel vostre treball. Ara, anem al cafè a beure pel bon resultat de la vostra missió.

—Amb molt de gust.

Al cap d'una setmana torna l'obrer amb la resposta del soldat. Joiós el belga l'abraça i se l'emporta al cafè, aquesta vegada per a celebrar l'èxit de l'empresa.

Després, el belga va al col·legi dels jesuïtes per a donar-los les gràcies.

—Voldria parlar amb el P. Rector.

—El P. Rector? Però si aquest matí ha estat a casa vostra...

—A casa meua?

—Sí, a casa vostra... aquell «obrer» que dugué la carta... sabéu? doncs era ell...

DISCURS DE JONNARD

A ROMA

Roma, 15.—En el discurs pronunciat al Palau Borghese durant la recepció celebrada ahir amb motiu de la festa del 14 de Juliol, el senyor Jonnard, embaixador de França al Vaticà, declarà que França desitja sempre la pau, demanant únicament la imparcial aplicació del tractat de Versalles. Afirmà la necessitat moral d'establir noves

bases de dret, equitat i justícia, que determinats pobles no volen comprendre encara.

Finalment brindà per la més elevada potència moral del món, Sa Santedat Pius XI, el fi del qual, idèntic al de França, és l'establiment regnat del dret, de la justícia de l'equitat i de la fraternitat humanes.

NOTÍCIES

El passat diumenge, amb motiu de l'acabament de curs, la Secció Catequística de la Congregació Mariana va organitzar una festa religiosa que tingué lloc a l'església dels Josepets.

Donava bo veure aquell estol de nens i nenes apropar-se a la Sagrada Taula. A la Comunió general hi assistiren uns trescents ademés dels jovincels i senyorettes catequistes que els acompanyaren, cantant-se durant la missa alguns motets eucarístics, i el Rvnd. Dr. D. Ramon Baucells els hi dirigí una fervorosa

plàtica preparatòria i finit l'acte els fou servit un esplèndid desdjuní.

A la tarda, en els quatre centres catequístics que sosté la Congregació s'hi feu el repartiment de juguets, roba i demés que com a premi s'havien conquerit els petits alumnes pel seu comportament i assistència al Catecisme durant el curs.

Bella festa la de la Catequística, que honra tan dignament la Congregació Mariana, secundada per bons patricis que desinteressadament presten la seva cooperació a l'obra que avui es considera de capdal interès religiós i moral per als petits que han de constituir el

dia de damà la família cristiana de nostre poble.

Que per molts anys aquells jovicels i senyorettes catequistes puguin practicar tan bones obres i que Déu pagui amb escreix la valuosa cooperació material dels protectors del Catecisme.

El propinent dijous, de cinc a sis de la tarda, a l'església dels Josepels, tindrà lloc el *Redós Espiritual*. Serà amb exposició de S. D. M., cants gregorians, plàtica, que dirà el Dr. Ramon Baucells, Vice-director de la Congregació Mariana i de Sant Lluís Góngaga, benedicció i reserva.

NOVES I COMENTARIS

En una de les últimes reunions celebrades pel Comité benèfic es va acordar entregar com a donatiu les següents quantitats: Hospital de Sant Antoni, 1000 pessetes; Casa d'Empar, 1000 pessetes; Patronat de Pobres, 500 pessetes; Sala d'Assil, 500 pessetes; i per a bons a les famílies necessitades que distribuirà l'Alcaldia, 500 pessetes.

El festival que a benefici dels orfes d'En Pere Guasch que organitzà *L'Unió Vilanovesa* i l'*Orfeó Vilanoví* va obtenir un feliç èxit. El Teatre Apolo es vegé ple a desdir.

Tot el programa es va desgranar amb perfecta execució, no havent tingut el més petit fracàs ni els executants ni els organitzadors, lo qual complau molt a tots els vilanovins.

El producte íntegre anirà destinat a l'adquisició de llibretes d'estalvi per a els orfanets de l'esmentada família, qual idea mereix l'aplauso unànim dels vilanovins que es condolen d'aitals desgràcies, ben lamentables quan no procedeixen d'una malaltia natural.

Rebin l'enhorabona els organitzadors de dit festival els quals han de merèixer sempre l'aprovació dels seus amics.

Hi han queixes molt justificades — no som els primers en fer-ho públic, però l'insistència de molts vilanovins ens obliga a fer-ho — sobre l'irregularitat en que funcionen els rellotges públics. No fóra res si molts treballadors no es refiessin de l'hora dels esmentats rellotges, però són moltes les famílies que no poden fiar-se dels rellotges de casa seva i esperen que donguin les hores al campanar per a preparar-se anar al treball o disposar els seus quefers particulars; i amb aquesta irregularitat es veu desordre complet, i a voltes els obrers arriben tard a les fàbriques o tallers exposant-se a rebre queixes dels seus amos, els quals es creuran amb dret de reptar-los però que el reny no és del tot justificat mentres no hi hagi autoritat que vetlli per a que acabi aquesta anomalia dels rellotges públics.

Esperem que s'atendrà el prec dels veïns.

ANTIPOPLÉTICO MEISTER

LA APOPLEGIA (Parálisis o feridura)

CURADA O EVITADA CON EL

Antipoplético del Abate Jh. Meister
DEL MONASTERIO DE HIRSAM

El remedio inmunizador e infalible, el ÚNICO en el que se puede poner confianza ciega para evitar y curar la Apoplegia (Feridura), se debe a la valia de éste, en el mundo sabio médico y más tarde, en el claustro, virtuoso fraile, abate Jh. Meister.

En efecto: Si algún antepasado vuestro ha sufrido ya de Apoplegia, si notais calambres, hormigueo en las manos y en los pies, disminución de la vista y tacto, decaimiento general, pérdida de la memoria con mucha propensión al sueño o veis pasar puntos luminosos por delante de los ojos, es que la Apoplegia os está acechando y si no queréis ser su víctima, tomad enseguida el Antipoplético MEISTER.

Es el único remedio que devolverá al parálisis el movimiento perdido en sus brazos o piernas, especialmente dentro del primer año del ataque y a los primeros días, hace recobrar el habla clara y sonora a los balbucientes parálisis que por el ataque se han visto privados de ella.

Frasco grande 10 ptas. Frasco mediano 6 ptas.

FOLLETO DIVULGADOR DE LA APOPLEGIA GRATIS

Depósito general y venta: Farmacia de los Ferrocarriles del Norte, calle de Vilanova, 1 (frente Arco Triunfo).—Dr. Andreu: Pérez Martín y C.^{ta}

En Villanueva y Geltrú: **FARMACIA FERRER** Plaza Mercado, 2

Tot català deu conèixer la Història de sa Pàtria;
com més la conegui, més podrà estimar-la

HISTORIA DE CATALUNYA

per

anotada i comentada per

A. AULESTIA I PIJOAN

E. MOLINÉ I BRASÉS

Ricament il·lustrada, amb làmines en color, representant quadros d'època, miniatures de còdexs, retaules, segells, heraldica catalana, monedes, cap-lletre, etc. Un quadern setmanal, 80 cèntims, en llibreteries i centres de subscripcions.

Edició: M. SEGUÍ, Barcelona

Els treballs destinats al Concurs fotogràfic que deu celebrar-se en la propera Festa Major i que tindrà lloc al Castell de la Geltrú, s'admetran fins el dia 30 del corrent en aquell lloc de onze a tretze del matí.

Per l'entusiasme que hi ha entre els aficionats a la fotografia és de preveure que serà un èxit el Concurs que durant els dies de la Festa Major es celebrarà en aquell lloc, havent-se nomenat per a constituir el Jurat nostres compatricis els pintors D. Joaquim Mir i D. Alexandre de Cabanyes, el regidor senyor Ruiz de Castañeda i els tècnics fotogràfs senyors Reben-tós i Juandó.

Segons acord que va pendre l'Ajuntament en una de les últimes sessions, es va nomenar una comissió mixta per a l'urbanització de les Rambles, constituint-la els senyors D. Josep Giralt Jorba, don Josep Grau Solanes, D. Florenci Nolla Torner, D. Pere Ruiz de Castañeda, D. Joaquim Sas Prats i don Pere Soler Bertot, regidors de la Comissió de Foment, i els veïns D. Ramon Masip Soler, D. Joan Ferrer Nin, D. Josep Capellades, D. Francisco Murgades, D. Joan Ferrer Rovira, D. Anton Masdeu i D. Joan Puig Vendrell.

En la darrera setmana del mes corrent, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, Sucursal de Vilanova i Geltrú, ha rebut per impositcions d'estalvi la quantitat de Pessetes 14.196'76 i pagat per reintegres Ptes. 11.000'20, havent obert 6 llibretes noves.

Imp. Social : Santa Madrona, 21 : Vilanova i Geltrú

20.000

— PESSETES —

¿Seria possible obtenir-les condicionalment i pagant per elles un interès anyal de 6 % petit industrial acreditat, per a desenrotllar el seu negoci?

Informaran en aquesta Redacció.

Pa de luxe estil Viena

Elaboració diària

Confiteria GOMIS

Telèfon 484

Sta. Madrona, 21 **Impremta Social** Vilanova i Geltrú

Impressions artístiques per a la indústria i el comerç. Reproducció de gravats antics. Especialitat en tar-ges de participació de casament i bateig.

Aquesta casa s'encarrega de l'enqua-dernació de tota mena de llibres, eco-nòmica i a tot luxe, als mateixos preus que a la capital

LOS AMIGOS PREVISORES

Asociación Nacional Cooperativa de Crédito

Domicilio social : Avenida Dr. Gadea, 16. — Alicante

Capital suscrito : 28.750.000 pessetes ☐ Todo el mundo propietario

Funciona con sugestión a las Leyes vigentes, obteniendo los beneficios con-cedidos por la Ley de 12 de Junio de 1911 (Casas baratas) y su objeto es fomentar mejoras y defender la pequeña propiedad urbana, proporcionando a sus asociados capitales para poder adquirir en breve plazo una casa en propiedad.

Prestamos anticipos al 2 por ciento de interés anual, concediendo 15 años como máximo para la amortización de los mismos.

Cuenta en la actualidad con más de 12.000 asociados; distribuyendo los capitales trimestralmente.

Sub-delegación
VILLANUEVA Y GELTRÚ
José Gil Sanz
Rambla Principal, 77
—
PIDAN PROSPECTOS

Oficinas a Barcelona:
Paseo de Gracia
núm. 99
(Entresuelo)
—
DELEGACIÓN